

בס"ד. ר"ד ועש"ק ב' ראה, כ"ו מנחם-אב, ה'תשי"ג.

— בעת גזיזת השערות («אָפּשערעניש») * —

בלתי מוגה

גזיזת שערות התינוק בגיל שלש שנים הו"ע שנזכר לראשונה בדברי האחרונים¹, אבל, כפי הנראה, הרי זה מנהג משנים קדמוניות, וע"פ מנהג ישראל מקשרים זאת גם עם התוועדות וסעודת מצוה.

בחסידות מבואר שגזיזת השערות הו"ע "ראשית הגז"².

ובהקדמה:

גם בענינים שנתבטלו מיום שחרב ביהמ"ק — הרי מה שנתבטל הוא רק גשמיות הדברים, אבל בנוגע לרוחניות הענינים, ישנם כל הענינים גם עתה.

ועאכ"כ בנוגע ל"ראשית הגז" — כדאיתא במשנה³: "ראשית הגז נוהג בארץ ובחוץ לארץ, בפני הבית ושלא בפני הבית, בחולין, אבל לא במוקדשים", שמזה מובן, שזוהי קדושה נעלית יותר, למעלה מהגבלה, שלכן ישנה בכל המקומות ובכל הזמנים (דלא כמו הקדושה הקשורה עם ביהמ"ק, שבטלה מיום שחרב ביהמ"ק, דכיון שביהמ"ק הוא גשמי, לכן היו הגוים יכולים לשלוט עליו).

וביאור ענין ראשית הגז שהו"ע גזיזת השערות:

שערות — מורה על חיות מצומצם ביותר, שממנו ועל ידו נעשית מציאות הסט"א שמעלימה ומסתירה על אלקות.

אמנם, רצונה של הסט"א לקבל תוספת יניקה, ועז"נ⁴ "כרחל לפני גוזזי" נאלמה" (כמובא גם במאמר שיצא לאור זה עתה⁵):

(3) חולין קלה, א.

(4) ישע"י נג, ז. וראה לקו"ת פינחס עח, ג.

ובכ"מ.

(5) ד"ה זכור הוי' מה הי' לנו עטר"ת פ"ד

(נדפס לאח"ז בסה"מ עטר"ת ס"ע תקסא

ואילך).

(* אצל בנו של הרה"ח ר' יעקב משה

הכהן פרידמאן.

(1) ראה גם תו"מ ח"ז ע' 194. וש"נ.

(2) ראה סידור מהרי"ד ח"א קסט, ב

(הובא באג"ק ח"ה ריש ע' כב). וראה גם

מכתב ו' אייר שנה זו (אג"ק ח"ז ס"ע רלה).

רחל — קאי על כנסת ישראל דלתתא (בנ"י) וכנסת ישראל דלעילא (שכינה), ובזמן הגלות כתיב "רחל מבכה על בני גו"⁷.

וענין "כרחל לפני גוזזי" הוא — שרצונם לגזוז השערות, היינו, להפריד את השערות ממקור חיותם, שלא יהי נראה גלוי אלקות.

— בזמן שביהמ"ק הי' קיים היו רואים גילוי אלקות בכל יום, כמארז"ל⁸ "עשרה נסים נעשו לאבותינו בבית המקדש". ואילו בזמן הזה — יכולים אמנם לראות אלקות, אבל, בשביל זה יש צורך בהקדמת ענין ההתבוננות כו"⁹.

(8) אבות פ"ה מ"ה.
(9) ע"כ נמצא תח"י (המור"ל).

(6) ירמ"י לא, יד.
(7) ברשימה שתח"י צויין שכאן חסר ענין
ב' וג' (המור"ל).